

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Tworzenie sprzyjających warunków dla gospodarki społecznej – perspektywa lokalna i regionalna

(2023/C 157/05)

Sprawozdawca: Ricardo RIO (PT/EPL), burmistrz Bragi**ZALECENIA POLITYCZNE**

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

1. Popiera opracowany przez Komisję Europejską *Plan działania na rzecz gospodarki społecznej* (2021 r.) i uważa, że odniesienie się do kluczowych wyzwań w tym sektorze było bardzo istotne.
2. Uznaje międzysektorowy charakter gospodarki społecznej i fakt, że obejmuje ona różne rodzaje podmiotów oraz że ma różne znaczenie w poszczególnych państwach. Organy publiczne borykają się z istotnymi wyzwaniami, w szczególności na szczeblu lokalnym i regionalnym, co utrudnia opracowanie skutecznego podejścia. Z tego względu podkreśla wartość dodaną wynikającą z zaangażowania Europejskiego Komitetu Regionów w dialog i współpracę z Komisją Europejską i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami w dziedzinie gospodarki społecznej.
3. Z zadowoleniem przyjmuje plan działania na rzecz gospodarki społecznej oraz zawartą w programie prac Komisji na 2023 r. zapowiedź późniejszego wniosku dotyczącego zalecenia Rady w sprawie opracowania warunków ramowych gospodarki społecznej. Niniejsza opinia stanowi wkład KR-u oraz władz lokalnych i regionalnych w te inicjatywy i odzwierciedla kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w zapewnianiu wsparcia dla organizacji gospodarki społecznej w terenie.
4. Podkreśla, że trwający kryzys klimatyczny, skutki pandemii COVID-19, napaść Rosji na Ukrainę oraz niespotykane wysokie stopy inflacji sprawiają, że potrzeba sprawiedliwej transformacji w kierunku odporniejszej i bardziej zrównoważonej gospodarki stała się jeszcze bardziej paląca, i że w tym kontekście można zaobserwować wzrost zainteresowania gospodarką społeczną z uwagi na konieczność wspierania polityki i nowych modeli w zakresie zrównoważonego i trwałego rozwoju. Innymi słowy, konieczne są innowacje nie tylko w zakresie polityki wsparcia, ale również w obszarze polityk społecznych i regulacyjnych.
5. Zwraca uwagę, że nadszedł czas, aby zwiększyć widoczność gospodarki społecznej i zgromadzić nowe dane na jej temat, również na szczeblu lokalnym i regionalnym, a także rozpowszechnić te nowe dane, najlepsze praktyki oraz istniejące inicjatywy wśród nowych grup odbiorców, uwzględniając osoby młode.
6. Proponuje utworzenie formalnego Obserwatorium Gospodarki Społecznej w Europie, które może zrzeszać różne zainteresowane strony, monitorować rozwój sektora gospodarki społecznej i przedstawiać propozycje inicjatyw mających na celu usprawnienie ram rozwoju organizacji działających na rzecz gospodarki społecznej zaangażowanych w proces wspólnego kształtowania polityki publicznej na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.
7. Podkreśla znaczenie prężnie działających ekosystemów gospodarki społecznej, które mogą bazować na zapewniających wsparcie ramach prawnych i strategiach politycznych w zakresie finansowania, opodatkowania i zamówień publicznych. Zwraca jednocześnie uwagę na znaczenie struktury instytucjonalnej obejmującej oparte na zasadzie pomocniczości podejście do współpracy między europejskimi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi poziomami sprawowania rządów.
8. Wzywa instytucje Unii, państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne do opracowania wspólnego planu propagowania gospodarki społecznej i przełożenia wizji opartej na zasadzie pomocniczości na praktyczne działania.
9. Zwraca uwagę na konieczność przeprowadzenia priorytetowych inwestycji w obszarze budowania zdolności instytucjonalnych i szkolenia zasobów ludzkich, aby zwiększyć odporność tego sektora i jego zdolność do adaptacji.
10. Wspiera intensyfikację kampanii edukacyjnych i komunikacyjnych poświęconych przedsiębiorczości w gospodarce społecznej, w tym kampanie koncentrujące się na finansowaniu i wsparciu UE dostępnym dla tego sektora. Tego rodzaju kampanie powinny być prowadzone we współpracy z wszystkimi szczeblami administracji rządowej i w porozumieniu z powiązanymi zainteresowanymi stronami.
11. Wzywa do opracowania operacyjnej koncepcji gospodarki społecznej, która zapewni poszanowanie różnorodności już istniejących systemów i zagwarantuje włączenie wszystkich przedsiębiorstw spełniających określone kryteria organizacyjne i operacyjne, tak by nie wykluczyć tych przedsiębiorstw z zakresu kluczowego wsparcia na rzecz rozwoju omawianego sektora. Pozwoliłoby to zagwarantować większą spójność i konwergencję strategii politycznych na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym, a także ułatwiłoby wzajemne uznawanie (zdolność do podejmowania działań o charakterze transgranicznym) i widoczność modelu gospodarki społecznej.

Gospodarka społeczna w Europie i w państwach członkowskich

12. Podkreśla konieczność odniesienia się do kwestii różnorodności definicji i ram prawnych, a także różnych metod gromadzenia danych, które utrudniają dokonywanie jakichkolwiek krajowych i regionalnych porównań dotyczących znaczenia tego sektora i wnoszonego przez niego wkładu.

13. Ponawia swój apel do Komisji Europejskiej o opracowanie „europejskich ram prawnych gospodarki społecznej, zapewniających wspólną definicję oraz organizację i integrację przedsiębiorstw spełniających określone kryteria organizacyjne i operacyjne”⁽¹⁾, tak by nie wykluczyć tych przedsiębiorstw z zakresu kluczowego wsparcia na rzecz rozwoju tego sektora.

14. Wzywa władze krajowe, regionalne i lokalne do lepszego spożytkowania potencjału obecnych przepisów dotyczących usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w celu pełnego wykorzystania możliwości uznania, w stosownych przypadkach, podmiotów gospodarki społecznej prowadzących działalność gospodarczą za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym. Apeluje też, aby w pełni wykorzystać potencjał podmiotów gospodarki społecznej do rozwoju i ulepszania usług publicznych, włączając je w zarządzanie tymi usługami.

15. Uznaje pozytywny wpływ unijnej inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej oraz podejmowanych w związku z nią działań następczych na regulacyjne i instytucjonalne otoczenie operacyjne gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych, ale ubolewa, że jasno określone punkty kompleksowej obsługi w administracji publicznej wymagają dodatkowego rozbudowania.

16. Apeluje do wszystkich szczebli administracji rządowej o przygotowanie długoterminowych i odpowiednio finansowanych strategii służących propagowaniu gospodarki społecznej, opracowanych w porozumieniu z przedstawicielami sektora i zgodnie z unijnym planem działania na rzecz gospodarki społecznej oraz zawartą w nim definicją gospodarki społecznej.

17. Podkreśla, że należy stworzyć mniej formalne i prostsze systemy wsparcia gospodarki społecznej, ponieważ w przypadkach, w których utworzono już takie systemy, są one niejednokrotnie wysoce sformalizowane, co nakłada na organizacje gospodarki społecznej nadmierne obciążenie administracyjne.

18. Uznaje za dobrą praktykę oficjalne wprowadzenie przez państwa członkowskie pojęcia gospodarki społecznej do języka publicznego oraz przyjęcie definicji tego pojęcia odzwierciedlającej najważniejsze wartości i zasady przewidziane w definicji ustanowionej na szczeblu UE.

19. Zachęca do nominowania krajowych i regionalnych ambasadorów gospodarki społecznej, aby zapewnić wsparcie na rzecz tego sektora. Należy podejmować działania sprzyjające eksperymentowaniu, realizowaniu projektów pilotażowych i budowaniu zdolności w ramach gospodarki społecznej.

20. Zwraca uwagę na rolę przedsiębiorczości społecznej i na konieczność jej propagowania jako wartościowej alternatywy zarówno dla przedsiębiorstw prowadzących działalność komercyjną, jak i dla przedsiębiorstw nienastawionych na zysk. Podkreśla także rolę i użyteczność tego rodzaju przedsiębiorczości we wzmacnianiu spójności społecznej na obszarach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i na obszarach słabiej rozwiniętych – pod względem znaczącego oddziaływania tych struktur w zakresie zwalczania wyludnienia i masowego opuszczania wsi – oraz w realizacji misji leżących w interesie ogólnym, w szczególności w przypadku korzystania ze wsparcia publicznego.

21. Opowiada się za wdrażaniem strategii przyczyniających się do zwiększania zdolności organizacji gospodarki społecznej w kontekście transformacji cyfrowej i ekologicznej i zapewniających im wsparcie w postaci zasobów i umiejętności, tak aby mogły one przekształcić się i poprawić osiągnięte przez siebie wyniki

Stworzenie odpowiednich ram na potrzeby gospodarki społecznej

22. Podkreśla pilną potrzebę przyjęcia nowoczesnych i skutecznych strategii politycznych i ram prawnych w zakresie gospodarki społecznej, które ułatwią dostęp do finansowania i rynków i pozwolą uzyskać pozytywną konwergencję między regionami i państwami członkowskimi. Zwraca także uwagę na konieczność zmobilizowania finansowania publicznego i prywatnego dostosowanego do potrzeb gospodarki społecznej; w tym kontekście podkreśla konieczność ustanowienia sprzyjających ram dla tego sektora w celu rozwoju współpracy transgranicznej i internacjonalizacji. W związku z tym ocenia pozytywnie zapowiedź Komisji, że w 2023 r. zostanie przedstawiona inicjatywa ustawodawcza dotycząca statutu europejskich stowarzyszeń transgranicznych i organizacji nienastawionych na zysk.

23. Zwraca uwagę na dodatkowe przeszkody uniemożliwiające podmiotom gospodarki społecznej prowadzenie działalności transgranicznej na jednolitym rynku. Przeszkody te wynikają ze zróżnicowania kompleksowych ram prawnych – a niekiedy z braku takich ram – obejmujących wszystkie formy prawne występujące w gospodarce społecznej, m.in. spółdzielnie, spółki pracownicze, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszenia, fundacje i przedsiębiorstwa społeczne.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 29.10.2021, s. 62.

24. Stwierdza, że gospodarka społeczna ma charakter przekrojowy i że powinno się analizować ją, biorąc pod uwagę szereg obszarów. Dobrym przykładem takiego wieloaspektowego podejścia są strategie polityczne koncentrujące się na rynku wewnętrznym oraz polityka w zakresie przedsiębiorstw, w ramach których małym i średnim przedsiębiorstwom oraz przedsiębiorstwom typu start-up można udzielać wsparcia potrzebnego im do wzrostu i rozwoju, a tym samym do tworzenia nowych miejsc pracy i wnoszenia wkładu w poprawę partnerstwa, współpracy oraz konkurencyjności gospodarki UE.

25. Apeluje o przyjęcie mniej lub bardziej jednolitego statutu na szczeblu europejskim łączącego poszczególne istniejące w państwach członkowskich statuty lub nomenklatury charakteryzujące przedsiębiorstwa, które dążą do realizacji celów komercyjnych, ale które wywierają jednocześnie pozytywny wpływ społeczny i środowiskowy.

26. Uznaje potrzebę poprawy jakości danych dotyczących gospodarki społecznej i sugeruje, aby UE wprowadziła odpowiednie wskaźniki na potrzeby oceny inwestycji w gospodarkę społeczną.

27. Zwraca uwagę na fakt, że zapewnienie pewnej dozy elastyczności w kontekście pomocy państwa przyznawanej w celu wsparcia gospodarki społecznej mogłoby umożliwić organom publicznym i beneficjentom czerpanie większych korzyści z istniejących możliwości.

28. Wzywa do propagowania sojuszy i wspólnych procedur pracy między trzecim sektorem, sektorem publicznym i sektorem prywatnym, aby przezwyciężyć wyzwania społeczne, gospodarcze, edukacyjne, środowiskowe i ekologiczne poprzez zapewnienie dostępu do umiejętności, zasobów i wiedzy fachowej niezbędnych do osiągnięcia wspólnego celu.

Najlepsze praktyki związane z rolą władz lokalnych i regionalnych

29. Zaznacza, że podmioty gospodarki społecznej są silnie powiązane ze społecznością lokalną – a zatem mają ogromny potencjał, by nadawać danemu obszarowi spójny charakter poprzez zmniejszanie nierówności i ożywianie gospodarki – i wzywa organy krajowe do zapewnienia podmiotom lokalnym i regionalnym możliwości podejmowania działań najlepiej dostosowanych do sytuacji na szczeblu lokalnym, aby wspierać rozwój gospodarki społecznej na ich terytorium. Podkreśla w związku z tym, że miastom i regionom należy przyznać dostępne, przejrzyste, porównywalne i stabilne systemy finansowania gospodarki społecznej.

30. Uważa, że władze lokalne i regionalne powinny pełnić funkcję koordynującą umożliwiającą im tworzenie regionalnych platform spotkań lub struktur współpracy zewnętrznej na potrzeby gospodarki społecznej. W szczególności powinny sprzyjać powstaniu tkanki publiczno-prywatnej wspierającej zakładanie i konsolidację przedsiębiorstw społecznych na danym obszarze, koordynując działające na nim podmioty publiczne i prywatne – zwłaszcza instytucje edukacyjne – zaangażowane na rzecz jego rozwoju gospodarczego i spójności społecznej. Taka funkcja powinna również zapewniać możliwość koordynowania procesu opracowywania polityki regionalnej i miejskiej oraz wymieniać się doświadczeniami w tym zakresie.

31. Apeluje o zwiększony udział organizacji gospodarki społecznej w procesie podejmowania decyzji w kwestiach gospodarczych na szczeblu lokalnym. Władze lokalne i regionalne powinny opracować społecznie odpowiedzialne procedury udzielania zamówień i standardy, zwracając należytą uwagę na podmioty gospodarcze zapewniające perspektywę integracji społecznej, a także na kwestie związane z ochroną środowiska.

32. Sugeruje zinstytucjonalizowanie regionalnych mechanizmów dialogu i wsparcia między władzami regionalnymi i lokalnymi a sieciami gospodarki społecznej, aby ukierunkować możliwości finansowe, stworzyć możliwości w zakresie budowania zdolności i zapewnić lepsze wsparcie podmiotom działającym w terenie. Uważa, że w tym celu każde państwo członkowskie powinno ustanowić ministerstwa/departamenty/agencje odpowiedzialne w szczególności za rozwój gospodarki społecznej i dysponujące wyraźnie określonymi uprawnieniami do zajmowania się problematyką powiązaną z gospodarką społeczną.

33. Zwraca się o zapewnienie możliwości odbywania szkoleń i budowania zdolności przez podmioty gospodarcze i społeczne na szczeblu lokalnym i regionalnym, aby przekształcić i rozszerzyć ich model biznesowy w kierunku większej odporności, autonomii i atrakcyjności kariery zawodowej w sektorze gospodarki społecznej. W związku z tym wzywa do uwzględnienia specjalistycznych szkoleń w zakresie przedsiębiorczości społecznej na różnych etapach kształcenia formalnego, szkolenia zawodowego, kształcenia na poziomie wyższym oraz wszystkich cykli edukacji.

34. Podkreśla znaczenie ustawicznej i ścisłej współpracy w dziedzinie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych między władzami lokalnymi i regionalnymi, zarówno w ramach tego samego państwa członkowskiego, jak i na szczeblu UE.

35. Sugeruje przyjęcie podejścia opartego na mentoringu poprzez tworzenie partnerstw między terytoriami, które dysponują już doświadczeniem związanym z rozwijaniem lokalnych i regionalnych ekosystemów i powiązanych ram prawnych na potrzeby gospodarki społecznej, a terytoriami, które nie posiadają tego rodzaju doświadczenia lub których doświadczenie w tym obszarze jest mniejsze.

36. Opowiada się za nieustannym podnoszeniem poziomu wiedzy i koordynowaniem działań między gminami a regionami, również w obrębie państw członkowskich, jeżeli chodzi o problematykę związaną z gospodarką społeczną i przedsiębiorstwami społecznymi. Strategie krajowe mogłyby wspierać tę współpracę – m.in. poprzez propagowanie powiązanych działań w ramach sieci władz lokalnych i regionalnych funkcjonujących na szczeblu krajowym.

37. Zwraca uwagę na rolę przedsiębiorczości społecznej w usprawnianiu procesu transformacji gospodarki w kierunku modelu bardziej zrównoważonego pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym. W tym celu władze lokalne i regionalne muszą znaleźć sposób na zwiększenie atrakcyjności doceniania gospodarki społecznej, na przykład poprzez prowadzenie szeroko zakrojonych kampanii informacyjnych, zapewnianie podmiotom z sektora gospodarki społecznej łatwiejszego dostępu do zamówień publicznych, a także udzielanie ukierunkowanego wsparcia finansowego.

38. Wzywa do ustanowienia oficjalnego tytułu Europejskiej Stolicy Gospodarki Społecznej.

39. Opowiada się za koniecznością zagwarantowania, aby przy podejmowaniu działań na szczeblu UE brano pod uwagę lokalny i regionalny punkt widzenia, a także by za pośrednictwem zaleceń rządowych rozpowszechniano skuteczne inicjatywy pilotażowe i dobre praktyki stosowane przez zainteresowane strony w sektorze gospodarki społecznej. Należy również propagować ich powielanie za pośrednictwem sieci gospodarki społecznej i środków komunikacji publicznej. Działania w tym zakresie można podejmować za pośrednictwem specjalnej nowej platformy na rzecz gospodarki społecznej przy czynnym udziale Europejskiego Komitetu Regionów i we współpracy ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

40. Proponuje, by ułatwić władzom lokalnym i regionalnym dostęp do informacji na temat funduszy i programów europejskich takich jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz by zacieśnić związki między UE a szczeblem lokalnym i regionalnym, a także zwiększyć wiedzę na temat roli odgrywanej przez sektor gospodarki społecznej w społecznościach lokalnych i regionalnych.

Poprawa w obszarze finansowania, opodatkowania i dostępu do rynków

41. Z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie utworzenia jednolitego portalu UE dotyczącego gospodarki społecznej, stanowiącego zbiór publicznych strategii politycznych i mechanizmów finansowania na rzecz tego sektora, a także jej wniosek dotyczący zwiększenia dostępności finansowania publicznego.

42. Uważa brak dostępu do finansowania za jedną z głównych przeszkód stojących na drodze prawidłowego rozwoju przedsiębiorczości społecznej. Jest zatem ważne, by wspierać synergie między instrumentami finansowania i w dalszym ciągu mobilizować finansowanie prywatne, finansowanie długoterminowe i wsparcie doradcze dostosowane do potrzeb przedsiębiorstw społecznych i organizacji gospodarki społecznej.

43. Wzywa do zbadania potencjału gospodarki społecznej w dziedzinie kształcenia zawodowego, kształcenia na poziomie wyższym i wszystkich cykli edukacji oraz w obszarze aktywnej polityki zatrudnienia, jak również rozwijania umiejętności i kompetencji. Komisja powinna zatem wspierać dostęp pracowników gospodarki społecznej do doskonalenia zawodowego i uczenia się przez całe życie w takich dziedzinach jak cyfryzacja, przywództwo partycypacyjne, odporność i transformacja ekologiczna, aby pomóc przedsiębiorstwom gospodarki społecznej w wejściu na rynek pracy lub utrzymaniu się na nim.

44. Uważa, że w uzupełnieniu do zielonej systematyki jako wkładu we wdrażanie Zielonego Ładu Komisja powinna w trybie pilnym przedstawić wniosek w sprawie ustanowienia systematyki społecznej. Systematyka społeczna zapewniłaby potencjalnym inwestorom i przedsiębiorstwom jasne wytyczne co do tego, co można rozumieć jako inwestycje społeczne. Jej brak utrudnia obecnie ewentualne inwestycje prywatne w gospodarkę społeczną.

45. Proponuje zmniejszanie barier uniemożliwiających podmiotom gospodarki społecznej uzyskanie dostępu do funduszy krajowych i unijnych, a także lepsze przystosowywanie podejmowanych działań do sytuacji na szczeblu lokalnym. Na przykład unijne i krajowe programy wsparcia finansowego powinny zostać dostosowane do specyficznych potrzeb i kontekstów terytorialnych, a także powinny być bezpiecznym i przewidywalnym systemem finansowania usług społecznych od szczebla centralnego po władze lokalne. Dobrym przykładem inicjatywy w tym zakresie były fundusze na rzecz innowacji społecznych propagowane w ramach ostatniego budżetu UE, które przyczyniły się do powstania nowych projektów społecznych we wszystkich państwach członkowskich.

46. Z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji polityki spójności w obszarze gospodarki społecznej, jakie udało się osiągnąć dzięki instrumentowi NextGenerationEU, a także nowe możliwości, jakie stworzył ten instrument. Nadal jednak konieczne jest, aby miasta i regiony miały bezpośredni dostęp do tych funduszy.

47. Zwraca uwagę na konieczność opracowania na poziomie UE i na szczeblu państw członkowskich ram fiskalnych na rzecz gospodarki społecznej które pozwoliłyby rozwiązać problem nieuczciwej konkurencji związanej z faktem, że podmioty gospodarki społecznej opierają się głównie na środkach własnych.

48. Zachęca państwa członkowskie do mobilizowania zasobów pochodzących z finansowania unijnego, w tym z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, oraz do ustanowienia – przy wsparciu ze środków InvestEU – funduszu gwarancyjnego na rzecz małych i średnich podmiotów gospodarki społecznej.

49. Zachęca także do prowadzenia polityki podatkowej uwzględniającej funkcje leżące w interesie ogólnym. Na przykład: wdrażanie autentycznych rozwiązań podatkowych służących wsparciu sektora gospodarki społecznej (koncesje, zwolnienia – zarówno na poziomie podatku dochodowego, jak i na poziomie VAT), zwiększanie korzyści finansowych dla podmiotów gospodarki społecznej lub przedsiębiorstw społecznych (zarówno bezpośrednio dla podmiotów gospodarki społecznej, jak i dla osób/przedsiębiorstw korzystających z usług podmiotów gospodarki społecznej lub kupujących od tych podmiotów określone towary). KR apeluje zatem do Komisji o zwrócenie szczególnej uwagi na przepisy podatkowe dla podmiotów gospodarki społecznej w kontekście inicjatywy legislacyjnej „Działalność gospodarcza w Europie: Ramy opodatkowania dochodu” (BEFIT).

50. Podkreśla konieczność pilnego wdrożenia środków podatkowych przynoszących korzyści sektorowi gospodarki społecznej i zapewniających lepsze korzyści podatkowe (zabezpieczenie społeczne, podatek dochodowy od osób fizycznych) w związku z faktem zatrudniania osób zagrożonych znalezieniem się w trudnej sytuacji lub znajdujących się w takiej sytuacji, ze szczególnym wsparciem dla modeli biznesowych pozwalających na zatrudnienie takich osób (specjalne ośrodki zatrudnienia i przedsiębiorstwa integracyjne).

51. Wspiera rezerwację kwot zatrudnienia i zharmonizowanie warunków służących zagwarantowaniu możliwości uzyskania dostępu do rynku pracy przez osoby dorosłe cierpiące na zaburzenia funkcji poznawczych. Obecnie obowiązujące przepisy (zarezerwowana kwota na poziomie 2 %) nie są wystarczające, a wyznaczony poziom w wielu przypadkach nie jest wykorzystywany. Należy prowadzić ukierunkowane kampanie informacyjne na ten temat.

52. Uważa, że należy w szczególności przyjąć lepsze, proste przepisy, aby zapewnić przedsiębiorstwom społecznym możliwość uzyskania dostępu do kredytów.

53. Wzywa do opracowania strategii wspierających społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne oraz do włączenia wymogów społecznych do postępowań o udzielenie zamówienia, by pomóc w rozwoju sektora gospodarki społecznej.

54. Zwraca się o ułatwienie podmiotom gospodarki społecznej dostępu do zamówień publicznych poprzez wykorzystanie możliwości, które zostały już przewidziane w dyrektywie w sprawie europejskich zamówień publicznych. Wnosi także o propagowanie budowania zdolności zarówno w odniesieniu do urzędników służby cywilnej, jak i w odniesieniu do gospodarki społecznej.

55. Zwraca się o doprecyzowanie przepisów dotyczących pomocy państwa dla podmiotów gospodarki społecznej, a także do wyodrębnienia tych podmiotów od innych rodzajów przedsiębiorstw. Ponadto przedsiębiorstwa społeczne powinny być traktowane odmiennie, jeśli chodzi o zgodność pomocy państwa z jednolitym rynkiem w związku ze stosowaniem art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W tym kontekście ważne byłoby ustanowienie szczególnego systemu pomocy państwa dla podmiotów gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych, które są aktywne w sektorze społecznym, gdy prowadzą działalność w sytuacji występowania niedoskonałości rynku. Na przykład we Francji funkcjonuje fundusz oszczędnościowy, który ulega przekształceniu w inwestycję w gospodarkę społeczną (10 %). Francja wprowadziła również etykietę dla wysoce innowacyjnych, ekologicznych przedsiębiorstw odgrywających funkcję społeczną. Ta etykieta zapewnia inwestorom korzyści podatkowe, ponieważ tego rodzaju przedsiębiorstwa charakteryzują się niższą rentownością.

56. Broni pomysłu, zgodnie z którym europejskie ramy prawne muszą zapewniać uznanym przedsiębiorstwom społecznym dostęp do europejskich rynków zamówień publicznych bez konieczności konkurowania z konwencjonalnymi przedsiębiorstwami, ponieważ przedsiębiorstwa społeczne zaspokajają potrzeby społeczne lub realizują misje publiczne na mocy upoważnienia udzielonego im przez rząd. Zapewnienie takiej możliwości mogłoby okazać się korzystne dla organów publicznych, które ustanawiają ramy prawne gospodarki społecznej obejmujące np. system wydawania pozwoleń i przyznawania finansowania.

Bruksela, dnia 8 lutego 2023 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów